

نقش خانواده در شکل‌گیری شخصیت بانو امین

فاطمه قنبری اکبرآبادی*

چکیده

خانواده نقش به‌سزایی در شکل‌گیری شخصیت فرد در آینده دارند، لذا اینکه فرد در چه خانواده‌ای تربیت شود و تحت حمایت چه کسانی قرار گیرد خیلی حائز اهمیت است. در این مقاله سعی شده است نقشی را که خانواده بانو امین از جمله: پدر و مادر و هم‌سر، در رسیدن ایشان به بالاترین مدارج عالی داشته است را مورد بررسی قرار دهد. در آخر به این نتیجه رسیدیم که خانواده چه عنصر مهمی برای فرد در آینده خواهد بود و می‌تواند شخص را در رسیدن به سعادت و خوشبختی یاری نماید.

کلیدواژه‌ها: خانواده- تربیت- مدارج عالی- بانوی ایرانی- شخصیت.

* . طلبه پایه دوم سطح دوم حوزه امام خمینی (ره)- استان کرمانشاه

فهرست منابع

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۲	خانواده چیست؟
۲	نقش و اهمیت خانواده در آینده فرزندان
۳	نقش و اهمیت خانواده در اختلالات شخصیت
۳	سه دلیل اهمیت اصلی اهمیت خانواده در زندگی افراد
۵	دلایل اهمیت خانواده در اسلام
۷	زندگی نامه عارفانه بانو امین (ره)
۸	نقش پدر و مادر بانو امین
۹	نقش همسر بانو امین
۱۱	نتیجه گیری
۱۲	منابع و مأخذ

مقدمه

در عالم اسلام همواره زنان شایسته و متعهدی وجود داشته‌اند که در عرصه‌های مختلف توانسته‌اند به مقامات عالی دست پیدا کنند.

نمونه‌ای از این زنان را نیز می‌توان در تاریخ به آنها اشاره کرد از جمله: حضرت خدیجه (ع)، حضرت فاطمه زهرا (س)، زینب کبری (س) و سکینه بنت الحسین (ع) که با فداکاری‌های خود در جبهه نبرد توانسته‌اند نقش بسزایی را ایفا کنند و همچنین با تربیت مردانی شایسته به این جامعه در رسیدن به پیروزی‌هایی غرورآفرین کمک کنند.

در عصر حاضر نیز از این قبیل بانوان نیز به چشم می‌خورد که می‌توان به بانوی متعهد بزرگوار و متواضع، سیده نصرت امین اشاره کرد. با تلاش‌هایی که این بانو انجام دادند توانستند به بالاترین مدارج عالی علمی دست پیدا کنند. به راستی که شخصیت علمی و تقوایی این دانشمند ربانی می‌تواند به دیگر زنان جامعه اسلامی نشان دهد که می‌توان با تلاش و طی کردن تحصیلات عالیه خود را از محرومیت‌هایی که توطئه دشمنان اسلامی است برسانند.

لازم به ذکر است که خانواده این بانوی متعهد در رسیدن ایشان به این مقام والایی تأثیر نبوده است، حمایت‌هایی که از ایشان شده است و تشویق شدن ایشان به این سمت باعث شد که به این راه بروند و به این موقعیت دست پیدا کنند.

خانواده چیست؟

در جوامع انسانی خانواده به گروهی از افراد گفته می شود که با یکدیگر از طریق هم خونی تمایل سببی یا مکان زندگی مشترک، وابستگی دارند.

خانواده به مفهوم محدود آن عبارتست از: یک واحد اجتماعی ناشی از ازدواج یک زن و یک مرد که فرزندان پدید آمده از آنها، آن را تکمیل می کنند.

نقش و اهمیت خانواده در آینده فرزندان

خانواده در روند تربیت در نشر کودکان اولین پایگاه یادگیری است همچنین تعیین کننده ای مهم برای آینده ی آنها می باشند. چرا که هر آنچه که فرزندان در آینده به آن نیاز داشته باشند به طریقی از طرف خانواده تأمین می شود.

استعداد اولین چیزی که خانواده به همراه زن ها به فرزندش می دهد پس امکانات و تسهیلاتی که برای رشد و نمو آنها لازم است که می توانند آینده ی بهتری را برای خود رقم بزنند را در اختیارشان قرار می دهد. اما آیا تنها امکانات مادی و مالی برای آنکه فرزندانمان آینده ای خوب و سالم داشته باشند کافی است؟ همانطور که تجربه نشان می دهد همیشه داشتن اینها نمی تواند موفقیت را به همراه داشته باشد چه بسا انسان های بزرگی در تاریخ همچون بانو امین را دیده ایم که با کمترین امکانات تحولاتی بزرگ ایجاد کرده اند.

نقش و اهمیت خانواده در اختلالات شخصیت

خصوصیات اعضای خانواده به خصوص پدر و مادر می‌تواند رفتار فرزندان را تحت تأثیر قرار دهد ویژگی‌های شخصیتی والدین و روش‌های تربیت فرزندان تعیین‌کننده‌ی اولیه شخصیت آنها در بزرگسالی است.

شخصیت به سه عامل تفکر، عواطف در رفتارهای بیرونی قابل مشاهده در یک فرد اشاره دارد و از آنجا که اختلالات شخصیت و خصوصیات والدین برای بروز هر کدام از آنها می‌تواند متفاوت باشد تنها به یکی از اختلالات توجه می‌کنیم.

اختلالات شخصیتی وابسته: شواهد نشان می‌دهد عوامل ژنتیکی نقش کمتری در ایجاد این اختلال دارند والئین این افراد معمولاً بسیار محافظت‌کننده هستند به طوریکه مسئولیت بیشتر کارها را خودشان بر عهده می‌گیرند و به استقلال فرزند کمکی نمی‌کنند به عوض رفتارهای وابسته را تقویت می‌کنند. فرزند این والدین ممکن است نتواند برای رفاه خودش کاری انجام دهد و متکی بر دیگران است و از درون احساس بی‌کفایتی می‌کند.

سه دلیل اهمیت اصلی اهمیت خانواده در زندگی افراد

همه پیشرفت‌های اجتماعی و اخلاقی یک فرد در گرو زندگی خانوادگی او می‌باشد. شرایط خانوادگی، زندگی هر فرد را کاملاً تحت تأثیر قرار می‌دهد اما دلایل متعددی در اهمیت خانواده وجود دارد که به مهم‌ترین آنها اشاره می‌کنیم:

۱- شکل دادن شخصیت هر فرد

شخصیت یک مرد در دوران کودکی وی شکل می‌گیرد و هر شخصیت مردی در دوران کودکی تحت تأثیر آموزش‌های خانوادگی قرار دارد؛ بنابراین شکل‌گیری شخصیت هر فرد با زندگی خانوادگی او رابطه

نقش پدر و مادر بانو امین

بانوی بزرگوار سیده مکرمه نصرت امین (ره) معروف به بانوی ایرانی در سال ۱۲۵۶ هـ ش مطابق ماه

ذی‌الحجه الحرام ۱۳۱۲ هـ ش در خانواده متدین و اصیل و نجیب در اصفهان دیده به جهان گشود.

پدر ایشان حاج سید محمدعلی امین‌التجار مردی شریف، بزرگوار، مؤمن و از بازرگانان سرشناس متدین

دوره است. مادر ایشان زهرا دختر حاج سید مهدی ملقب به جناب است که بانوی متدین و اهل ذکر و

خیرخواه محرومان بوده است. خداوند این دختر را پس از ۳ پسر به این خانواده عاط نمود. پدر و مادر این

فرزند هر دو از سادات بزرگوار دارای نسب شریف می‌باشند.

پدر و مادر ایشان با جدیت تام به مراقبت و تربیت این کودک می‌پردازند، از ۴ سالگی وی را برای

فراگیری قرآن و نوشتن به مکتب می‌فرستند تا به حدود الهی او را از تهاجمات زمانه و انحرافات و

خودباختگی‌ها حفظ نمایند. خود ایشان در این رابطه می‌فرماید: «وقتی به حدی رسید که بتواند میان خوب

و بد فرق بگذارد والدینش به ترتیب او اقدام نمودند».

و در ادب کردن او به محور رساندن توانایی‌های که خداوند در سرنوشت او نهاد، مواظبت کردند موقعی

که سن او بیشتر شد و به حد درس خواندن و تعلیم رسید معلمی برای او انتخاب کردند که زنی عالم، مؤمن

و بی‌نظیر در زمان خود بود این معلم در حد توان در تربیت نیکو گردانیدن اخلاق وی تلاش کرد. بی‌شک

اگر پدر و مادر این بانوی متعهد از فرزند خود حمایت نمی‌کردند در زمانی که تحصیل مشکل بود او را به

درس خواندن وا نمی‌داشتند آیا او می‌توانست به این مقام عالیه دست پیدا کند؟ قطعاً خیر زیرا هر شخصی

اگر در کودکی او را به سمت و سوی علم و دانش فرا خواند بی‌شک در آینده نیز خواهد توانست سرنوشتی

درخشان را برای خود رقم بزند.

نقش همسر بانو امین

او در ۱۵ سالگی به ازدواج و همسری پسر عمویش که از تجار و بازرگانان بود در آمد. زندگی خانوادگی و تربیت فرزندان در فراگیری دانش او اثری نگذاشت و آن چنان در جهت کسب علوم دینی از خود جدیت نشان داد که همسرش نیز از مشوقان اصلی ایشان در این مسیر شد و همیشه ایشان را تشویق می کرد که به راه خویش ادامه دهد. بنابراین این بانوی مکرمه به ادامه تحصیلات خود در علوم دینی یافته و اصول و زبان عربی همت بیشتری گماشت و همزمان به فراگیری حکمت و فلسفه مبادرت ورزید. در این زمان او بیست ساله بود. ایشان می گویند: من در زمان کودکی و اوایل جوانی بسیار مایل و حریص به مطالعه کتاب های علمی و گوش دادن که مواعظ دینی بودم و هرگاه نزدیکانم مشغول به تفریح می شدند من به مطالعه مشغول می شوم آنها مرا طعنه می زدند و بر من اعتراض می کردند و می کنند: چگونه تو مشغول به مطالعه می شوی و تفریح را رها می کنی؟ این کار عاقلانه نیست بلکه از بطالت و کسالت است.

وی پس از پشت سر نهادن مدارج علمی و بهره مندی از اساتید و بزرگان زمان خویش، در چهل سالگی به مدارج بالای علمی در حوزه ی علوم دینی رسید و مفتخر به اخذ درجه اجتهاد شد. منزل بانو امین هیچ گاه با پیشرفت سبک های مختلف زمان، قید و طلبی ها و فرهنگ های وارداتی غربی، تغییر نکرد. رفتار ساده ی ایشان، ظاهر بدون تلکف و گفتار ساده و روان او، عامل جذب بسیاری از راه گم کردگان می شد. هرکس برای اولین بار به دیدار بانو می آمد، محال بدر بشری بار دوم مراجعه نکند. شاید اگر کسی ایشان را نمی شناخت و به مجلس ایشان وارد میشد، در ابتدا قادر به تشخیص بانو از دیگر خانم ها نبود و این نشان از بی پیرایگی این بانوی مجتهد داشت. یکی از مسائل غم انگیز در زندگی این بانوی خود ساخته مرگ فرزندان ایشان است. بانو امین هشت فرزند به دنیا آورد که هفت فرزند به دلیل بیماری از دنیا رفتند. اینها همه ابتلائات و آزمایش هایی بودند که خداوند کریم برای صیقل دار شدن و خالص شدن روح مطهر این بانوی بزرگ، برای

او در نظر گرفت. او در هنگام مرگ هر کدام از فرزندان خود، راه صبر را پیشه که دو هیچگاه از خدای متعال گله و شکایت نکرد.

بانو امین، به ادای تکلیف خود در برابر همسرش بسیار پایبند بود و از این مهم، دریغ نمی‌ورزید. «روزهایی که میهمان نداشتند آقا پس از خواندن نماز به اندرونی می‌آمد و ناهار خود را با همسر و خانم خانه‌اش «بانو امین»

می‌خورد و گاه ساعت‌ها با هم می‌نشستند و صحبت می‌کردند. و گاهی میشد که همسر ایشان می‌خواستند مسافرت بروند و خانم امین با اینکه خیلی کار داشت با او همراه می‌شد، چون شوهر خانم امین تاجر بود همیشه در خانه‌شان میهمانی بود و این زن؟؟؟ در فراوان در میهمان‌ها پذیرایی می‌کرد چون معتقد بود هیچ حقی ارشد هم نباید ضایع شود. «همسر ایشان با هم و هم سطح ایشان نبود،؟؟؟ او در حد علم سباقی بود یعنی فقط خواندن بلد بود، اما هیچ وقت نشد که این خانم به همسرش تفرعن^۱ بفروشد».

خوب آیا به نظر شما در چنین شرایطی و با چنین رفتاری که بانو امین از خود بروز می‌راند چه انتظاری می‌توان از همسر ایشان داشت جز اینکه ایشان را همواره در این راه تشویق کند و در رسیدن هرچه تمام‌تر ایشان به موفقیت یاری کند. آری با وجود همچنین همسری انتظاری دیگر از بانو امین نمی‌شد، وقتی شرایط خانه از همه لحاظ برای ایشان مهیا بود و معشوقی همه جانبه همچون همسر ایشان همیشه در کنار شان بودند که شرایط روحی و دیگر شرایط را برایشان فراهم می‌آورد مسلماً باعث می‌شود که ایشان به بالاترین درجه اجتهاد برسند.

۱. تفرعن: مانند فرعون متکبر و ستمکار بودن - خودپرستی، تکبر.

نتیجه گیری

درست است که خانواده در قبال زندگی و سرنوشت اعضاء و افراد مؤثر و مسئول است ولی خود فرد بیشترین تأثیر را دارد و مسئول نهایی است خیلی مسئولیت و نقش و تأثیر خانواده خصوصاً پدر و مادر در زندگی فرد، رافع مسئولیت خود فرد نیست. پس با مشکلات و دشواری‌هایی که در زندگی بانو امین بوجود آمد اگر اطرافیان و حتی خود ایشان تحمل نمی‌کردند و به ایشان دلداری نمی‌دادند و همراهی نمی‌کردند هیچ وقتی به این جایگاهی که داشتند نمی‌رسیدند.

بانو امین با پشتکار، اعتماد به نفس، ایمان و تکیه بر توانایی‌هایشان نه تنها از حرکت نایستادند بلکه به انسانی مؤمن و موفق تبدیل شدند که سرآمدی برای دیگر زنان عالم شدند. و ما با نگاهی به زندگی ایشان به این نکته پی می‌بریم هر غیرممکنی ممکن می‌شود به شرط اینکه خود انسان بخواهد در رسیدنش به موقعیت از هیچ تلاشی فروگذار نکند.

www.tebyan.net/1397.7.26

<http://qudsonline.ir/news/84491>

www.maimna.ir/1397.7.26

www.banoyeirani.ir/1397.7.26

sun.ir/pa/news/13.546

Hawzah.net/1397.9.30